

# DEBRECENI ÚJSÁG

**ELŐFIZETÉSI ÁR:**

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K. — 4  
Világban " 9 K. " 4 K. 50f.

**FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTÖRLŐDÖMÖS:**

**THAN GYULA.**

**SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:**

Debrecen, Kossuth-utca 3. szán, I-33. emelet.  
(Debreceni Első Takarékpénztár épület.)

## Négy új patika.

*Az egészségügyi bizottság ülése.*

Debrecen város közegészségügye oly szomorú állapotban van, hogy csak helyesíteni lehet a tisztí főorvosnak e lehetetlen állapotok megjavítására irányuló, önzetlen törekvéseit, azonban a külterületeken is első sorban orvosra van szükség, nem pedig — patikákra. Már a tisztí főorvos javaslata szerint az orvosok a város szélén lakkának, nem pedig a külsőségeken, amivel a mostani helyzet alig javulna valamiképp, a patikák ellenben a külsőségeken lennének és ezzel egyenesen a kuruzslásba kergetnének, mert ha a beteg bejön (vagy behozzák) az orvoshoz a városba, akkor már a gyógyszert is itt veszi meg. Hogy éljen meg akkor a gyógyszerész a külsőségeken?

Nagyon helyes volt tehát Csáky János vágóhídi igazgató álláspontja, hogy az orvos és a gyógyszerész együtt, lehetőleg egymás közelében legyen. Nálunk a népes külterület nincs 20—30 kilométernyire a várostól, mint Szegeden vagy Kecskeméten,

hanem 2—3 kilométernyire a város belterületétől, tehát a kintlakás nem jelent nagy távolságot az orvosnak, aki egyébként fuvarátalányt is kap.

Más hátránya a tisztí főorvos tervének az, hogy az esetben, ha a város belterületén, ahol már igazán számbavehető távolság nincs, fog lakni a külsőségi orvos, *magányakorlatot a város belterületén is fog folytatni a külterületi szolgálatának hátrányára és a belterületi orvosok rovására*, ami szintén figyelmet érdemlő szempont.

Nagyon helyes volt dr. Legányi Gyula indítványa is, hogy először a Márton Kálmán-telepen (Nyilas-telep) állítsák fel az első, külsőségi patikát és várják be, tud-e ott boldogulni. Az indítványt még azzal kell kipótolni, hogy ugyanott építsen a város orvosi lakást is. Maholnap ott már iskolát is kell építenie. Ha megél a patika oda-kint, ám akkor is ráérnek a többi létesíteni, de ne essenek egyik tuzásból a másikba. Eddig mindig ellemezte az egészségügyi bizottság az új patikák engedélyezését és most egyszerre négyet is javasol. Kicsit sok lesz talán a patikákból?

## Patikát kér 35 gyógyszerész.

Alig jutott nyilvánosságra a sajtó útján a tisztí főorvos terve, hogy négy új patikát kíván felállítani a külsőségeken, egesz sereg gyógyszerész sietett a belügyi kormányhoz benyújtani a kérvényt. Onnan elküldték a mázsányi sulyu kérvényköteget a városba, szám szerint 35 darabot, véleményezés végett.

Ezért hívták össze az egészségügyi bizottságot, mely pénteken délután 4 órakor tartott ülést dr. Tóth Emil tanácsnok elnölete alatt. Az ülésen jelen voltak: dr. Tóth Kálmán tisztí főorvos, dr. Csikos Sándor és dr. Somogyi Zoltán kórházi főorvosok, Csáky János vágóhídi igazgató, dr. Legányi Gyula, dr. Gáspár Géza, dr. Kiss Gyula, Grosz Nagy Ferenc és Zöld József aljegyző.

Először a tisztí főorvos jelentette, hogy a külsőségeken tervezett négy patikára 35 személyjogi gyógyszerész felállítására kért engedélyt és a kérvényeket véleményezésre küldötte le a belügyi kormány. Első sorban véglegesen meg kell állapítani az új patikák helyeit. Javasolja, hogy a Nyilas- és Márton Kálmán-telepek központján, a Márton Kálmán-utca sarkán, a vámospécsi országúton, a Homok-keriben a Szabó Kálmán és Ovoda-utcák sarkán, a Varga-keriben a Könyves Tóth Kálmán-utcan, az Ujkerthen pedig a Ferencz József utnak a bőszörményi-utat keresztező részén.

Gáspár Géza: mielőtt érdemben dönthetne a bizottság, szükségesnek tartja a kellő betekintést a gyógytárak forgalmába

## Vásároljunk Feketénél.

### Irodalmunk és márciusi idusa.

Mély, nehéz álomból ébredt a természet. A telet a maga zordságával, halotti képével a tavasz váltotta fel. Pedig kétség fogta el lelkünket, mikor a haldokló természet romjait szemléltük, vajjon lesz-e ott újjáébredés, hol a pusztulás oly szörnyű? És lón. Eljött a tavasz, hogy a mezők tarka virágaival váltsa fel a tél hóborította mezeit, eljött, hogy a kis madarak csevegésével öntsön életet a kihalt berkekbe, eljött a tavasz reformeszméivel, hogy a haldokló magyar nemzetet ismét az élő nemzetek sorába emelje.

A magyar nemzet belátta, hogy megszűnt elmaradni a fejlődő nyugati államoktól, belátta, hogy míg azok feltartóztatlanul haladnak a tökéletesedés útján, addig ő tétlenül vesztegel. Nagy változás állott be azonban a múlt század huszas éveitől kezdve. Reform-korszak veszi kezdetét, melyben politikai és társadalmi életünk hatalmas lendületet nyert. Lázás igyekezettel törekedett a nemzet százados mulasztásait pótolni, hogy ha már vezér szerepre nem is juthat, legalább egy színvonalra emelkedjék a többi európai államokkal, különösen az alkotmányos élet terén. E mozgalom tetőpontját és befejezését az

1848. márciusi eseményekkel érte el, amidőn az erejének tudatára ébredt nemzet akaratának eddigi gyenge szellője mind erősebb és hatalmasabb viharra fejlődött, mely a maga előtt talált akadályokat lerombolva, ellenállhatatlanul tört kitzűzött célja felé. Mindnyájan ismerjük a márciusi események fontosságát; tudjuk, hogy a nemzet célját egyelőre elérte. Mikor pedig munkája sikerét a megsemmisülés veszélye fenyegette, tudjuk, hogy fegyverrel kezében kelt annak védelmére.

Mindez eseményekben nagy része volt a magyar íróknak és magyar költőknek. Íróink és költőink irodalmi munkásságukkal nagyban hozzájárultak a márciusi események előkészítéséhez. Így e korszak egyik legkimagaslóbb alakja, egyszersmind újabb politikai irodalmunk megteremtője gróf Széchenyi István elsősorban. Méltán nevezte őt Kossuth Lajos a legnagyobb magyarnak és méltán jelölik dicső nevével a nagy nemzeti átalakulás korszakát. Első munkája, az 1830-ban megjelent „Hitel” korszakot alkot nemcsak a magyar politikai irodalomban, hanem a közélet történetében is. Célja a magyar faj biztosítása és nemesebb kifejlesztése. Hadüzenet ez a régi világnak, melynek újjá kell születnie. Tevékenységre, gazdagodásra, egyesülésre és

hitelre van szükségünk, ha élni akarunk. Elválaszthatatlan egyesülés és rendíthetetlen hazafiság szülhet bizalmat ama nagy eszmé iránt, hogy „Magyarország nem volt, hanem lesz”. Ugyanezen eszméket hirdeti a „Világ” és „Stádiumban”. Széchenyi e munkáival, később röpirataival, hírlapi cikkeivel, társadalmi tevékenységével, izgatásaival, alapításaival, terveivel a reform-mozgalom vezérévé lett. Széchenyi első sorban államférfi, mégis az ő irodalmi művei első napsugarai a magyar szabadság felkelő napjának.

Nagy politikusaink és államferfiaink közül, akik mintegy szent hivatásból teljesítették messiási munkájukat, a szorosabb értelemben vett költőink közül is számosan hozzájárultak költői munkásságukkal ama dicső feladathoz, hogy az újjászületett Magyarország szabadságának, alkotmányának egy-egy alapkövét letegyék. Így az 1832-iki nevezetes kolozsvári országgyűlés híres regényírónkat, báró Jósika Miklóst kisodorta csendes magányából, nagy visszavonultságából és ismét a nyilvános élet sorompóba állította. Szónoklatai, röpiratai már akkor nagy hatással voltak. Jósikánál nagyobb szerep jutott a negyvennyolcadik események előkészítésében két nagy regényírónknak, báró Eötvös Józsefnek és báró Kemény Zsigmondnak. Báró Eötvös József a szó legga-

## Nézzé meg a Török pezsgő kirakatot a Nizzai virágcsarnokban.

és javasolja, hogy a gyógyszerész-egylettől kérjenek felvilágosítást. Legányi Gyula érdemben kíván foglalkozni a javaslattal, de először csak a Nyilas-telepen kívánja a gyógyszerész felállítását.

Somogyi Zoltán elfogadja a főorvos javaslatát. A külsőségi patikák is meg fognak élni, mint a hasonló, falusi patikák.

Tüdős Kálmán ismeri a gyógyszerész-  
rak forgalmát, de be lehet szerezni a for-  
galmi kimutatásokat. A gyógytárak for-  
galmát emeli a kézi elárúsítás is. Tiltakozik  
azonban a kuruzslás ellen, amit mindenfelé  
folytatnak, de a legnehezebb a tettenérés.

Csáky János a közegészségügyi szol-  
gálat ellátásában az összefüggést kívánja lé-  
tesíteni, éppen ezért javasolja, hogy az or-  
vos is kint lakjon a patika közelében.

Ezután a bizottság többsége elfogadta  
a főorvos javaslatát a négy új, külsőségi  
patika helyének kijelölésére vonatkozólag.

#### Az elkobozandó panaszok.

Grosz Nagy Ferenc gyógyszerész fel-  
hívja a tiszti főorvos figyelmét az ugyneve-  
zett speciális gyógyszerekre, melyeknek ár-  
úsítása engedélyezve nincsen. Most a Bayer  
és társai németországi cég 82 új speciá-  
litást hozott forgalomba (abaga—eboga) Ma-  
gyarországon. Ezek nincsenek az elárúsi-  
tásra engedélyezett gyógyszerek jegyzéké-  
ben, tehát el kell koboztatni a gyógyszer-  
tár-vizsgálatok alkalmával. Az orvosoknak  
sem volna szabad ilyen gyógyszereket ren-  
delni. Felhívja ezeket a „specialitásokra” a  
főorvos figyelmét a nagyközönség és a köz-  
egészségügy érdekében.

Tüdős Kálmán szerint a dolgon nehe-  
zen lehet segíteni, mert a specialitások közt  
van néhány jó is. Balkányi Ede azt hiszi,  
hogy itt csak a kormány segíthet. Gáspár  
Géza nem bizik ebben, míg a közegészség-  
ügyi osztály élén — jogász áll.

Ezzel az ülés véget ért.

## Drinápoly kapitulál?

### Skutarit bombázzák.

Bécs, március 14.

Konstantinápolyból érkezett hírek me-  
gerősítik, hogy Drinápoly kapitulációja  
már a legközelebbi órákban várható.

zabb értelmében költő és államférfi volt egy  
személyben. Kezében a lanttal és a kor-  
mánypalcával, szívének minden dobbanását,  
lángelméjének minden gondolatát a haza ja-  
vára szentelte. Az irodalom az ő lankadat-  
lan munkakedvét nem elégti ki, ő a Szé-  
chenyi alatt újjászületett Magyarországnak  
politikai szolgálatokat is akart tenni. Arisz-  
tokrata származása dacára az ellenzéknek, a  
reform-pártnak felfogását tette magáévá és  
számos röpiratot bocsátott közre, melyekben  
egy-egy új eszmét terjesztett. Röpiratai or-  
szágszerte nagy feltűnést keltettek s így tá-  
madt az a gondolata, hogy politikai tehetsé-  
gének kifejlesztésére lapot indít. Erre csak-  
hamar megjött a kedvező alkalom. Kossuth  
u. i. a Pesti Hírlap szerkesztésétől visszalé-  
pett, melyet aztán Eötvös vett át tőle, meg-  
nyerve a vállalatnak több nagy politikust.  
Szokatlan új eszméket hirdetett a Pesti  
Hírlapban, melyek veszélyeztették népszerű-  
ségét és amelyek miatt polémiába keveredett  
nem kisebb emberrel, mint Kossuth Lajos-  
sal. A Pesti Hírlap megtamadtta u. i. a vár-  
megyét, holott a közfelfogás szerint a vár-  
megye volt a magyar szabadságnak legfőbb  
bástyája és helyébe a központi hatalom erő-  
sítését ajánlotta. Hangoztatta a régi rendi  
országgyűlés eltörlését, a népképviselőt meg-  
alapítását s ezzel kapcsolatosan a felelős

Konstantinápoly, március 14.

Sükri basa legutolsó szikratávirata már-  
cius 10-én érkezett ide. E távirat követke-  
zőben külön miniszteri tanácsot hívtak össze,  
a miből azt következtetik, hogy Sükri basa  
távirata nagyon fontos lehetett. Hivatalosan  
semmit sem tesznek közre a legutóbbi dri-  
nápolyi jelentésről s csak azt mondják,  
hogy a város helyzete változatlan. Az egyik  
nagykövetség a múlt hét végén arról érte-  
sült Drinápolyról, hogy az idegenek helyzete  
meglepő és hogy betegség nem pusztít. Ugy-  
látszik, hogy az illetékos körök el van-  
nak készítve a város elesésére, mert  
ellenálló képessége elérte a végső  
határt. Szkutari helyzete is nagyon ag-  
gasztó s a kormány tudja, hogy város nem  
képes tovább ellenállni. Valószínű, hogy  
mind a két város még a békekötés előtt  
meg fogja magát adni.

#### Skutarit bombázzák.

Podgorica, március 14.

A montenegróiak tegnap délelőtt 10  
órától délig bombázták Skutarit és  
Stojit. A törökök csak arra szorítottak,  
hogy a montenegrói útegek ellen időközön-  
ként egy-egy lövést tettek. Skutariban szá-  
mos ház ég s a városban igen nagy a ré-  
mület.

Cetinje, márc. 14.

A király visszament a főhadiszállásra,  
ahol most teszik meg az utolsó előkészüle-  
teket az általános ostromra. Az ostromot  
most három oldalról egyszerre fogják meg-  
indítani és pedig akkora haderővel, hogy a  
város elesése szinte bizonyosra vehető. Az  
ostromot hatalmas bombázás fogja elők-  
észíteni, előbb azonban még egyszer föl-  
fogják szólítani a várost, hogy béké-  
sen adja meg magát.

#### A görög hódítás.

Athén, márc. 14.

A görögök Janina bevétele után azon-  
nal csapatokat küldtek észak felé, hogy  
azokat a területeket, amelyeket Görögország  
a londoni nagyköveti reüniohoz intézett  
memorandumában követelt, katonailag meg-  
szállja. Argirokasztró kivételével minden  
helyet megszállítottak és a bégek mindenütt  
meghódoltak.

## Az új nyugdíjszabályzat.

### Az özvegyi ellátás.

Az új nyugdíjszabályzat tárgyalását  
pénteken délután folytatta a város nyugdíj-  
ellenőrző bizottsága. Nagy vita kerekedett  
az özvegyi ellátás körül, mely az állami  
nyugdíj-törvényben a kisebb fizetésű és rö-  
videbb szolgálat után elhalt tisztviselők öz-  
vegyeire sokkal kedvezőbb, mint a tiszti fő-  
ügyész javaslatában. Különösen a rendőr-  
főkapitány kardoskodott leginkább a kis-  
emberök és az özvegyek érdekében, amit  
nem is lehet kifogásolni, azonban a fő-  
kapitány elfelejti, hogy a nyugdíjalap na-  
gyon sanyaruan áll most is és minden teher-  
többet a város pótdókkal amugy is súlyo-  
san terhelt polgárságának vállaira fog ne-  
heznedni. Ha pedig ez így van és nincs más-  
ként, akkor elsősorban a nyugdíjalap növe-  
léséről az eddig fizetett százalék felemel-  
ésével kellene gondoskodni, sőt a lakbér-  
nyugdíj százalékja sem maradhat másfél  
százalék. Csak né lőcsőljenek minden terhet  
a közönségre.

Az ülésen Kovács József polgármester  
elnöklöte alatt jelen voltak: Rostás István  
rendőrfőkapitány, Roncsik Lajos, Takács  
Balint tanácsai iktató, dr. Bacsó Dezső, Les-  
tyán Adorján, Békés Lajos és dr. Hegedűs  
István aljegyző, tb. árvaszéki ülnök.

Az özvegyek és árvák ellátásáról szóló  
szakasznál Rostás István a kisebb fizetésű  
alkalmazottak özvegyei ellátását keveselte.  
Hosszas vita után úgy határoztak, hogy a  
férj nyugdíjának 60 százaléka legyen az  
özvegyi ellátás. A 44. szakaszt ezzel a mó-  
dositással fogadták el, azonban a szemlélt-  
ető számítások elkészítésével a főkapitányt  
bizták meg. A hosszúra nyúlt tárgyalás kü-  
lönben a második napon sem ért véget, ha-  
nem a jövő héten fogják folytatni.

## Városháza.

Iparvasut. A debreceni termény- és  
áruraktár a hosszupályi uton 5 kilométer  
hosszu iparvasutat akar építeni az ut jobb-  
oldalán. Az iparvasuton habarcsot fog száll-  
ítani az építkezésekhez. A város engedé-  
lyezni javasolja az iparvasut építését, ha a  
szövetkezet száz korona jogelismerési díjat  
fizet, az átjárókat 4 méteres hosszúságban  
kikövezteti és ha a vágányok áthelyezésére

kormányt, mely felülről is, alulról is füg-  
getlen. Tudjuk, hogy éppen Kossuthnak ju-  
tott osztályrészül ezen eszmék megvalósi-  
tása. Az első felelős miniszteriumban Eötvös  
is helyett foglalt. Ő volt Magyarország első  
vallás- és közoktatásügyi minisztere.

Rése volt március idusának és a  
negyvennyolcadik nagy eseményeknek elő-  
készítésében harmadik nagy regényíróknak,  
báró Kemény Zsigmondnak is. Ő az Erdélyi  
Hiradónak munkatársa volt és egyik röpi-  
rával, a korteskedésről és ellenszereiről, írói  
hírnevén kívül, mint politikus is nevet szer-  
zett magának. E röpirat révén ismerkedett  
meg Széchenyivel, ki a maga hírlapjához  
munkatársul szeretett volna megnyerni. Ke-  
mény azonban nem kötötte le magát Szé-  
chenyi lapjához, mert Eötvös hírlapjához  
jobban vonzódott.

Hazánk nagy költői közül kétség kívül  
Petőfi Sándor volt legnagyobb hatással  
korának eseményeire. Hogy ki volt Petőfi a  
magyar irodalomban, hogy ki volt ő a világ-  
irodalomban, azt kifejezni eröm gyenge, de  
felesleges is volna. Hisz mindnyájan ismer-  
jük, mindnyájan hatása alatt állunk annak  
a bűvös varázsnak, mely az ő személyét  
körül veszi. Petőfi az ő hazafias, mondhatni,  
forradalmi dalaival izgalomba ejtette az  
egész magyar nemzetet és fanatikus lelke-

sedést keltett az ifjúságban. Tette hívó,  
izgató dalai egyre sürűbben jelennek meg,  
különösen pedig 1846-tól fogva, amikor is  
belemerült a nagy francia forradalom tanul-  
mányozásába, amidőn rajongani kezdett a  
nagy francia forradalom nagy embereiért,  
Danton, Marat Desmoulin és a többiekért.  
Magyarország híres emberei közül kettő  
sejtette a szabadságharc történetét. Az  
egyik rettegett tőle, a másik lázasan várta  
eljövetelét. Előbbi Széchenyi, utóbbi Petőfi  
volt. Petőfi maga is tudja ezt és egy oda-  
vetett megegyezéssel azt mondja, hogy érzi  
a forradalmat, mint kuva a vihart. És men-  
től inkább közeledik a válságos pillanat,  
annál inkább republikánusabb lesz szelleme,  
sőt csakhamar a legszélsőbb forradalmi em-  
ber lesz. Ezen republikánus szellemből fa-  
kadnak lázító, izgató költeményei a főurak  
és a fennálló rend ellen. Petőfi ezen költe-  
ményeivel politikai missiót teljesített. Neki  
jutott az a nehéz, de magas szesz szerep,  
hogy a magyar nemzetet a nagy esemé-  
nyekre előkészítse, a szabadságharc nagy  
erőfeszítéseire felizgassa s a csaták tűzébe a  
népek lelkét egészen az extázisig fölemelje,  
főlragadja. Forradalmi költszetének gyöngye  
Talpra Magyar című dala, melynek — mint  
tudjuk — oly nagy szerep jutott a március  
15-iki eseményekben. Petőfi azonban nem

## Gyenes Antal

vízvezeték, csatornázás és központi fűtési vállalat

DEBRECZEN, Miklós-u. 29. Telefon 937.

Készít minden e szakmába vágó munkálatokat, modern fürdőszobákat, angol  
olsetteket, szabadalmazott fagymentes udvari olsettet, kagylókat  
és kifolyó állványokat, központi fűtési berendezéseket, szárító készü-  
lékeket stb. — Bádigos és szerelési munkák javítását és házak évi jókarban  
tartását a legolcsóbb árban számítom. 151

lenne netalán szükség, az áthelyezés költségeit viseli. A feltételekről a tanács értesíti a kereskedelemügyi minisztert.

**Bontják a piaci bódékat.** Pintér Gusztáv engedélyt kért a városi tanácstól, hogy a Debreceni első takarékpénztár palotája előtt épített, ideiglenes bódét április 1-én lebonttassa. Az első takarékpénztár is akkor fog hozza a bódéja lebontásához és pár nap alatt el is fog tűnni onnan a két, dísztelen épület.

**Reklámtábla az új bérházon.** Földvári Mór folyamodott a városi tanácshoz, hogy villammal világítható reklámtáblákat helyezhessen el az új, városi bérházon. A csinos, izléses reklámtáblák csak díszere fognak válni az új bérháznak.

## Egy világhírű énekes Debrecenben. A zsidó Carusó hangversenye.

Paratlanul álló művészi eseményben lesz része a debreceni közönségnek. Mint már röviden jelentettük, Tkács Izrael, a budapesti Rombach-utcai izraelita templom, csoda szép hangú főkantora kedden, március 18-án este hangversenyt ad a Bika-szálloda dísztermében.

Tkács Izrael egy világhírű énekes, akinek nimbuszát Európa legnagyobb kultur-centrumainak hódolata, elismerése alapozta meg. A londoni sajtó nevezte el Tkács Izraelt a zsidó Carusónak. Ez a megállapítás amennyire hízegő, ép annyira komoly is, mert a legnagyobb világváros fórumának spontánul megnyilatkozó, őszinte kritikája.

Tkács Izrael tehát méltán a világ egyik legnagyobb énekművészeinek tekinthető. Hangja mesterien iskolázott, nagy skalájú, a legtisztább, a legfinomabban intonáló tenor. Olyan kiváló kvalitásokkal rendelkezik ez a rendkívül szerencsés művész-ember, amelyeket a legkompetensebb vélemények állítanak a Carusóéval egy sorba.

Nyilvánvaló ezekből, hogy Debrecenre

igazán ritka művelőzet vár akkor, amikor ezt az új tenorista-fenomént meghallgathatja. Akiért világvárosok nagy igényt koncert publikuma tudott rajongani és lelkesedni s akit el is halmozott a megbecsülés minden jelével, egy ilyen kivételes, talentum iránt Debrecenben is kivételes s a legszélesebb körű érdeklődés nyilvánulhat meg.

A vidéken Debrecen a második állomása a Tkács Izrael körútjának. Az első a múlt napokban Nagyvárad volt s az a diadal, amelyet ott aratott, méltó visszhangja volt a Tkács Izrael világvárosi hódításának. Ezt igazolja az a nagyvárosi kritika, amelyet az alábbiakban közlünk. A „Nagyvárad” című lap így ír Tkács Izrael nagyvárosi hangversenyéről:

„Meglepően nagyszámu közönség töltötte be tegnap este a Vigadó nagytermét, ahol Tkács Izrael, a világhírű énekes ragyogtatta a maga utólrhetetlen művészetét.

A fenomális hanganyag, az interpretáló készség, amellyel Tkács Izrael brillírozott a publikum előtt, állandó és szakadatlan ovációt biztosított a nagy énekművész számára.

A műsor különös gonddal volt egybeállítva, mintha Tkács Izrael csak azt akarta volna dokumentálni, hogy az ő sokoldalúsága valóban kápráztató.

És az is volt.

Épp oly eredeti művészettel énekelt a keleti, színes motívumokat, mint amely erőteljesek és mégis szívhez szólóak voltak a magyar műdalai, hogy a következő percben már egy-egy nehéz opera-áriával lépje meg a közönséget, amely meggyőződétté arról, hogy Anglia méltán ajándékozta meg Tkács Izraelt a héber Carusó nevével.

Gazdag és kielégítő volt a műsor, de a publikum kifogyhatlan volt a maga elismerő tapsaiban, amelyek ép oly lelkesen jutalmaztak, mint amilyen hevesen, vágyón mind többet és többet kívántak az énekművészet ily fokának ugyancsak ritka élvezetéből.

És ha mindent összegezzünk, a legkomolyabb elismerés tán abban csúcsosodhatik ki, hogy a nagyvárosi közönség még nem távozott hangversenyéről annyi melegevéssel, mint amilyennel tegnap Tkács Izrael kiváló hangversenye után a Vigadó nagytermét hagyta el.

Ehhez még hozzá kell fűznünk azt,

elégedett meg azzal, hogy csupán lantjával szolgálja a nehéz napokban a hazát, hanem 1848. végén beállott a nemzeti hadseregbe, hol egy rokonlelkű hadvezér, Bem mellé került, ki nem annyira katonai jelenségeiért, mint inkább költői hírnevéért pártolta és tette meg hadsegédévé.

Petőfi katonai pályája azonban nem volt mindvégig rózsás. Csakhamar lemond tiszti rangjáról és ismét lantjával szolgálja hazáját. Lelekedni dalait a hadügyi kormány ki is nyomatta és azrivel osztotta szét a honvédek között. Költeményeire dalam is készült és e daloktól lelkesülten vonultak egyik ütközetből a másikba a szabadságharc katonái. Mikor azonban az orosz invázió áttört a határon, Petőfi nem tudta többé elviselni azt a gondolatot, hogy ő fegyvertelenül nézze végig a nemzet élethalál harcát. Ismét beállott tehát a magyar hadseregbe, ismét Bem oldala mellé került 1849. nyarán. A honvéd sereggel Erdélybe vonult, részt vett a dévai és szászsebesi ütközetekben, vitézül harcolva. Utoljára 1849. júl. 31-én a segesvári csatában vett részt, mely ütközet után többé Petőfit nem látták. Kétségtelen, hogy a csatában maga Petőfi is elesett. Betelt tehát a költő jóslata, mely lánoki szemekkel előre látta sorsát. Ott esett el a harc mezéjén, ott folyt ki az ifjúi vér szívéből. Holttestén át az oroszok ágyui és a kozakok futó paripái száguldtak a kivivott diadalra. Csak hogy a diadal nem a magyaré volt. Ez volt a szabadságharc legnagyobb költőjének élete, pályafutása. Mint üstökös ielant meg az

égen, mint üstökös tűnt le a magyar irodalom, a magyar haza egéről, kesergő szíveinkben hagyva áldott emlékezetét.

Petőfi nagy barátja, hazánk koszos költője, Jókai Mór szintén a nagy idők nagy embere. Életének, működésének első fele megegyezik a Petőfi életével és működésével. Petőfivel már a pápai kollegiumban szoros barátságot kötött. Együtt versenyeztek ott az önképzőkori dícsőségért. Jókai 1848-ban a pesti fiatalság márciusi mozgalmanak egyik vezére volt és március idusának vívmányaiban éppen olyan része van, mint Petőfinak.

A magyar népnek két nagy fiáról, a magyar nemzetnek két nagy költőjéről kell még megemlékeznem, akik szintén nem elégedtek meg a magyar szabadságharc szellemi előkészítésével, hanem hazafiú lelkesedésüknek azzal is kifejezést adtak, hogy nehéz napokban fegyvert is ragadtak a szabadság oltalmára. E két férfiú: Arany János és Tompa Mihály. Nem emelkednek ugyan a költői hírnevnek egyforma magas fokára, hazájukat azonban egyformán szerették. Arany Jánost a 48-iki események, mint Nagyszalonta egyszerű tisztviselőjét érték, amikor azonban írói hírnevét Toldijával már megalapozta. Ő, mint általában a népies költők, a márciusi eseményeket azáltal készítették elő, hogy műveivel a népre irányította a nagyközönség figyelmét. A későbbi események azonban kisodorták nyugodt helyzetéből. A forradalmi kormány u. i. minden magyar írónak igyekezett valami tisztséget juttatni, így Arany Jánost is ki-

hogy ott volt az estélyen gróf Széchenyi Miklós nagyváradi róm. kath. püspök is, aki szintén a legmelegebb gratulációját küldte az illusztris művésznek.

Tkács Izrael ósrégi héber, olasz, orosz és magyar dalokat fog énekelni. Előadásában a legnagyobb tökéletességgel fognak érvényesülni e dalok kristályos szépségei. Az organuma annyira szubtilis arnyalasu, hogy azzal képes visszaadni a legfinomabb nűanszókat is. Minden száma extázisba ejti a hallgatóságot.

A világhírű énekesnek állandó kísérője: Sztroocke Henrik, a kitűnő zongoraművész, a bpesti filharmonikusok zenekarának tagja. Ő látja el a zongorakíséretet, amely ebben az esetben igazán nem könnyű, igazán művészi munka, mert egy nagy énekes ritke képességeivel kell konsonálnia.

Debrecen közönsége megkülönböztetett érdeklődéssel nézhet a Tkács Izrael keddi esti magas nivóju, sokat ígérő koncertje elé. Egy nagy énekessel ismerkedhetik meg ez alkalommal, akinek nevében már a legértékesebb világvárosi sikerek csengenek vissza. Egy kulturváros kulturközönsége csak örülhet annak, ha egy ilyen, valóban nem mindennapi, egészen különleges művészi — élvezetnek a részese lehet.

A hangversenyre Hegedűs és Sándor cég Kossuth-utcai könykereskedésében váltathatók jegyek.

# APOLLO

mozgó színház

Piac és Miklós-u. sarok.

Igazgató: Deési Alfréd.

Két sláger kép!

Újdonságok!

Az országban itt először!

**Hajó a távolban**

Színmű 3 felvonásban. Főszereplő Charles Krauss, a legjobb francia mozi színész.

**Trockenbach kincse.** Szociális dráma 3 felv. És a remek ki-érő műsor.

Délután 3 órától 5 óráig egy nagy gyermek előadás fel helyárrakkal! Remek gyermek műsor!

nevezte a belügyminiszteriumba fogalmazónak, ezen kívül megbízták a kormány egyik lapjának, a Népbárátnak a szerkesztésével. Ezen feladatot Vas Gerebennel együtt teljesítette. Midőn a kormány helyzete Pesten tarthatatlanná lett, Aray János visszatért Nagyszalontára. Közben részt vett a harcban is, mint nemzetőr és ha nagyobb veszedelemben nem is forgott, de sok viszontagságon ment keresztül, különösen az orosz invázió alkalmával.

A népies költészet másik nagy alakjának, Tompa Mihálynak életében is nagy változást idézett elő a szabadságharc, a mennyiben ő sem tudta visszatartani magát, hogy nemzeti nagy küzdelmünkben paplétére is részt ne vegyen. Kezében karddal és imakönyvvel, ajkain a buzdítás és vigasz szózatával követte a magyar hadsereget egyik ütközetből a másikba a diadal útjain.

Nagy idők voltak azok, nagy emberek voltak azok. Örökké fénylő mintaképei a mai törpei nemzedéknek. Lelkük sugallatát követték nagy költőink, midőn szívüknek minden dobbanását, lángelmejüknek minden gondolatát a haza javára fordították. S tették ezt hévvel, tették ezt tiszta meggyőződéssel, hisz tudták, hogy számukra, nemzetük számára e földön kívül nincsen hely. Tudták, hogy nekik és az egész magyar nemzetnek szól a költő igéje:

Áldjon vagy verjen sors keze  
Itt élned, halnod kell.

Dr. Szabó Mihály.

# A színház-bizottság javaslata a városi tanács előtt.

A Beöthyvel kötendő szerződés  
árdemleges tárgyalása.

A színház-bizottság tudvalevőleg egyhangúlag azt javasolta a városi tanácsnak, hogy hívja meg és kössön mielőbb szerződést Beöthy László, a budapesti Király és Magyar színházak igazgatójával a debreceni színház bérletére ez év szeptember elsején kezdődő érvényvel. A városi tanács tegnap délután a végbéli rendkívüli ülést tartott, amelyen elvben elfogadta a színház-bizottság javaslatát és belement a Beöthy Lászlóval kötendő szerződés érdemleges tárgyalásába. Ez még nem nyert befejezést a tegnapi ülésen s a fontosabb kérdések voltaképpen majd csak a mai ülésen kerülnek behatóbb megvitatásra.

A tanács mindazt, ami a vállalkozás művészi, pontokba foglalva és biztosítva látja a színházi bizottság által már elfogadott szerződés tervezetben. Legtöbb csak stílárius módosításokat eszközölt az egyes paragrafusokon. Így például nem kívánja azt precízolni, hogy az itt működő önálló társulat havi fizetése legalább husz-ezer koronát kitegyen. Ezt feleslegesnek tartja, mert ugy sem lehet komoly garancia.

— Elvégre ezt a 20,000 koronát két tagnak is odalérheti és párbeszédese jeleneteket játszhatnának a színházban — jegyezte meg nem kis derűtlenség közben Kovács József polgármester.

Ez a kiszólás természetesen nem irányult Beöthy László garanciális képességeinek rovására, csupán azt illusztrálta, hogy a havi-gázsíknak a fixozása túlzott óvatosság és előnyt nem igen jelenthet. E kikötés helyett fenntartják a régi feltételeket, azaz a vállalkozó köteles oly dráma, vígjáték, népszínmű, operette társulatot szervezni, mely Debrecen színházlátogató közönsége műveinek kielégítésére, esetleg operai előadások tartására is képesített legyen. Társulatának énekes és szavaló személyzete úgy állítandó egybe, hogy a társulatban legalább is 12 nő és 12 férfi elsőrendű művész állandóan működjen. Ezekon kívül legalább 16 tagból álló férfi és 16 tagból álló női karszemélyzetet, egy karnitort, két táncosnót, egy karmestert, legalább 24 tagból álló zenekart és megfelelő műszaki személyzetet tartani.

Tudomásul vették, hogy a színi idény, a színezek szünetét kivéve, egész éven át fog tartani, valamint azt is, hogy egy évadban legalább négy darabot teljes fővárosi berendezéssel tartozik bemutatni, harminc bérleti előadást fővárosi művész-személyzetének vendégszerelvényével tartani. Köteles továbbá a vállalkozó az első évben saját költségén nyári színikört építtetni, amennyiben a város ingyen telket ad.

Ennél, a már anyagi kérdésnél indult meg a szélesebb vita.

Dr. Magoss: Mi lenne a színikörrel négy év múlva, amikor a szerződés lejár?

— Világos, hogy akkor a város fizethetné az amortizációt — veti közbe valaki.

Körner: Beöthy azt kívánja, hogy a nyári színikör építéséhez először és minhamarabb hozzá lehessen kezdeni, mert ha a színház átalakítása nem lenne kész októberre, ez esetben ott tartanak az előadásokat.

Dr. Magoss: Hol a hely?

Kovács József: Most mindjárt akar építkezni?

Körner: Mindjárt.

Kovács: Ugy látom, hogy az ügynek ez a része még éretlen, nincs eléggé előkészítve és megfontolva.

Magoss György: Én felvettem és fenntartom a kérdést, hogy mi lesz a nyári színikörrel a szerződés lejárta után?

Ezt a kérdést most tovább nem tárgyalták.

Több kisebb fontosságú szakasz után áttértek a helyárák ügyére. Beöthy László a jelenlegi bérletárakat érvényben akarja hagyni, a napi helyárákat ellenben 15—20 százalékkal emelni.

Magoss György: Ez nem igazság. Nem léphet be mindenki bérletnek.

Medgyasszai Miklós: A helyárák most lettek nem régen emelve. Ez az újabb megterhelés elidegenítheti a közönséget.

Kovács József: A helyáremelést én nem ellenzem, de az csak általánosságban történni

Magoss György indítványozza, hogy ezt a kérdést hagyják függőbe. Majd csak a színház átalakításának megtörténte után vegyék revízió alá a helyárákat.

Ezután a színház átalakítása került szóba. Ez tudvalevőleg a Beöthy ajánlatának sinequanója.

Kovács József kijelenti, hogy addig nem megy bele a színház átalakításába, míg kellő és komoly garanciát nem kap arra nézve, hogy ez nem járhat az épület kárával.

Mint hogy az idő már nagyon előrehaladt, kimondották, hogy ma délelőtt kilenc órakor folytatják a tárgyalást és csak ennek befejeztével határoznak.

## Színház.

### A Zenekedvelők Körének hangversenye.

Március 19-én.

Mackbeth Florence, a világhírű londoni koloratura-énekesnő fellépése iránt páratlanul nagy érdeklődés nyilvánul. A kiadható helyek legnagyobb része már elővételeben elkel, ami csak természetes, mert a londoni és párisi hangversenytermek ezen stárjának debreceni fellépése oly művészi esemény, melyhez fogható ritkán ismétlődik. A művésznőnek ez lesz az első fellépése Magyarországon.

A hangverseny érdekességét nagyban emeli *Mosshammer* Románnak, a művészi hárfajáték e legelső mesterének közreműködése, kinek hárfaszólói stilszerű változatosságot fognak az estély műsorába bevinni. A zongorakíséretet *Tarnay* Alajos, a budapesti zeneakadémia jeles művésztanára látja el.

A még meglévő jegyek Hegedűs és Sándornál előjegyezhetők.

### Nebántsvirág — a kaució terhére.

Tegnap este a Nebántsvirág került színre — a kaució terhére. A nézőtérben ugyanis csak a bérletet lehetett látni s az üres padsorok hiába vártak közönségre. Mintha csak halottak napjának komor, fagyos hangulata nehezített volna a színházra, amely nehezen is várja a — feltámadást. Persze, ha nincs napi közönség, nincs bevétel és ha nincs bevétel, akkor a kaució terhére megy az előadás. De — van-e kaució? Ma körülbelül úgy áll a dolog, hogy kaució van, de még — sincs. Van, de — csak papirosan. Egyébként most keresi a városi tanács. Keresi, de kérdés, hogy megtalálja-e valahol?

Scott-előadások új kísérő műsorral az Uranusban. Az Uranus színház ma mutatja be pompás új műsorát, melyet a legszórakoztatóbb kinema-ujdonságokból állított össze. Az új kísérő műsor mellett természetesen továbbra is bemutatásra kerülnek minden előadásban a Scott-képek, melyeknek maradandó emlékü, nagy sikere egyre imponansabb arányban nyilvánul. Ma délután két ifjúsági előadást is rendez az Uranus színház külön e célra összeállított műsorral s a híres Scott-képekkel.

Félfaru ifjúsági előadás a Scott-képekkel. Az Uranus színház ma délután 3 és fél 5 órai kezdettel félfaru ifjúsági előadásokat rendez a következő műsorral: 1. Zene. — 2. Akrobata mutatványok. (Varieté szám.) — 3. Pali hódít. (Bohózat.) — 4. Lidércnyomás. (Álom kép.) — 5. A pótdezsás asztal. (Bohózat.) — 6. Polidor cilindere. (Bohózat.) — 7. Scott kapitány expedíciója 4 részben.

Az Uranus mai új műsora a következő: 1. Zene. — 2. A Cormorán. (Természetrizsi felvétel.) — 3. Pali hódít. (Bohózat.) — 4. Dark-Boffaló. (Amerikai dráma.) — 5. A száz frankos. (Rendkívül neveltető.) — 6. Polidor cilindere. (Bálság.) — 7. A pótdezsás asztal. (Humoros.) — 8. Scott expedíciója 4 részben. Előadások kezdete 6, 8 és 10 órakor. Tisztviselő és bérletjegyek bezárólag 8 óráig érvényesek.

Vasárnap délelőtt Scott-matiné az Uranus színházban 10—12 óráig, előkelő új műsorral és Sztojanovics Boldizsár és Lambert Ferencné fellépésével.

## A színház ügye.

### Melege van a tanácsnak.

Meg kell állapítani a tény, hogy Debrecen város színházi bizottsága még soha egy együvé nem forrott egy színházi kérdésben, mint ezuttal, amikor az forgott szóban, hogy a színház jövőjét Beöthy László kezébe kell letenni s őt oly módon kell erre felhívni, hogy a diszes ajánlatot szívesen fogadja és ambícióját helyezze annak sikeres megoldásába.

Es azt is meg kell állapítani, hogy a színházi bizottságot ehhez a meggyőződéshez olyan férfiak vezették, akik a színházi élet régi tapasztalt ismerősei s nem lelkes dilettánsok és jóhiszemű ujoncok. S e vezetők ehhez a szépen keresztülvitt munkához az erőt, melylyel lassankint az egész bizottságot újabb sikerek ujonnan egy testté tudták összeforrasztani, a nagyközönség együttérzéséből és nyílt rokonszenvből merítették.

Ezt el kell ismerni és meg kell előtte hajolni, első sorban nekünk, a közvélemény hites szervének, az újságírás katonáinak, akik ugyanezen közvélemény együttérzéséből merítjük napi küzdő erőnket.

Meg tudjuk érteni Beöthy Lászlót, hogy meghökken és zavarba jött azon a „debrecenies” fogadtatáson, mely például a mi híres pesti tudósításaink mérgezett nyelvéről feléje sziszegett és ami itt-ott még most is ellene csördít egy-egy cézári lekicsinylést vagy életveszélyes fenyegetést. Nem tudja, hogy jön mindezekhez ő, aki levett kalappal, nobilisan és mosolyogva és gazdagsága kellekeivel érkezik, hogy egy régtől apótt, szeretettel dédelgetett ideája megvalósítására talajt keressen a legnagyobb magyar városban.

Hát bizony itt nálunk olyan hangon fojyik a társalgás, hogy azt csak a mi akusztikánk bírja el, mert az már bele szokott, belekopott, de bizony az „idegen” nek annál inkább szokni kell hozzá, mennél civilizáltabb.

A közeledők féltől való visszariasztásának módszere ez és bizony Beöthy is egyike lett volna a féltől visszafordulónak, ha nem akadtak volna nyugodt és a szövevényeken keresztül látó férfiak, akik feléje nyújtott kézzel meg nem állíjják visszafordulását s szeliden és meggyőzően meg nem magyarázzák neki a helyzetet, ugy, ahogy van.

A közönség egyértelmű helyeslése kíséri a színházi ügyben most összefogott férfiak ezen eljárását és mi, akik kezdetben nem jó szemmel néztük Beöthy terveit, mert nem bontakoztak még ki realizálható teljességükben és részletességükben ugy, ahogy a négyes bizottság munkálatai nyomán egészen világosakká váltak — mi is szívesen és örömmel konszáljuk, hogy ha ez a terv így megvalósítható, akkor ebben az esetben a nyilvános pályázat mellőzhető.

Akik ezt az ügyet eddig intézték, nagyon tanulságosan dolgoztak. Semmiféle szónoklásra, csufolódásra, kérdésre nem reagáltak, rácsukták a koncertezőkre az ajtót, hadd mulassanak magukban, ók meg szép nyugodtan rendbeszedték, összefűzték a szálakat s kész dologgal számoltak be.

Kellemes meglepetés volt mindenki számára s a köztetszést nem lehetett sem elferdíteni, sem elfordítani.

Legnagyobb pácba szegény tanács került a maga nagy tekintélyével. Ugy ki volt dolgozva, simitva, esztergályozva a kérdés a maga kerek egészében, hogy nem igen lehetett belekötni, mint macska a gombolyagba, hogy valami szálnál fogva kibugancolja azt.

S még hozzá, felállították vele szemben a nehéz ostromagyut, mondván: „te tanács, ha a színházi bizottságnak engedsz, akkor gyáva vagy, de ha mitőlünk ijedsz meg, akkor hős vagy!”

Ki tud ebből a helyzetből kiigazodni?

Ki lehetett volna valahogy igazodni, na azt mondja, hogy elfogadom a javaslatot s lehívom Beöthyt a részletek megbeszélésére és szerződésbe írására, de ez a határozat oly egyszerű és józanul világos lett volna, hogy ez nem illik egy nagytekintélyű testülethez.

Ehelyett verejtekezett két hosszú óráig a kereste a rébuszokat, melyek megfejtésére nincs berendezkedve.

1. *Mi lesz a szinkörrel a szerződés után?* (Megfejtés: a szerződés után vagy a város veszi meg az épületet, vagy Beöthy a telket, vagy egy harmadik mind a kettőt. A telekár bizonyos százalékkal évről-évre emelkedik, a befektetés bizonyos százalékokkal évről-évre csökken. De amortizálható is, bérletezhető is, amint a szerződés akarja.)

2. *Mi lesz velünk, ha a havi 20.000 kor. gázsit Beöthy két színésznek adja s azok minden este dialógokat fognak mondani?* (Megfejtés: akkor a közönség kívülről nézi a színházat, Beöthy pedig belülről egy maga s ez az élvezet neki évi 300.000 koronába kerül. Alighanem ez is a célja!)

3. *Kibirja-e a színház az átalakítást és mibe kerül az?* (Megfejtés: ezt ne kérdezze a tanács maga-magától, hanem mérnöki számításoktól. Ezelőtt hat évvel a tanács hozta nagy gaudiummal a félmillió átalakítás tervét, most egyszerre megijed a 200.000 koronás felruházástól, amelyet más amortizál le? Bizza rá arra, akinek a bőrére megy.)

A helyárák egynívóju általános szerény emelésénél igaza van. Hogy még miben van és miben nincs igaza, azt a mai folytatólagos verejtekezés fogja megmutatni.

Ha a szerencse kedvez és akad valami jó kitanálás\*, még talán el is riasztható ez a fránya Beöthy, aki ennyi bajt és ültést okoz a tek. tanácsnak. Minden magyarországi szinigazgató lekötötte már magát.

Ne hosszabbítsuk meg még három évre a szerződést Zilahyval? Megfontolandó!

## Ujdonságok

\* **Vasárnapi istentiszteletek.** Vasárnap a református templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban predikál Szele György lelkész, ágendázik Gáborjáni Szabó Gábor segéd-lelkész, a Kistemplomban 9 órakor predikál Jánosi Zoltán lelkész, ágendázik Dicsőfi József lelkész, 11 órakor nem tartatik istentisztelet, a Kossuth-utcai templomban predikál Uray Sándor lelkész, az Ispótyai templomban predikál Könyves Tóth Kálman lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Csapó-kerti imaházban Kovács János vallás-oktató lelkész, a Homokkerti imaházban Boér Károly vallás-oktató lelkész.

\* **Istentisztelet.** Az ágost hitv. evang. templomban viragvasárnapján délelőtt 10 órakor kezdődő istentiszteleten a liturgiát végzi és passiót olvas Materny Lajos főesperes, predikál Peér S. Sándor segédlelkész.

\* **Személyi hír.** Szendy Árpád, az országos magyar királyi zeneakadémia hírneves professzora tegnap városunkba érkezett. A mester P. Nagy Zoltának, a zenekonzeratórium igazgatójának vendége.

\* **Hazafias ünnepély.** A debreceni kereskedő ifjak társulata és dalköre március 15-én este 9 órakor, a Kereskedelmi Akadémia tornacsarnokában hazafias ünnepélyt tart. Műsor: 1. Nyitány. Rácz Károly és fia zenekara által. 2. Hymnus. Énekli a Kereskedő ifjak dalköre. 3. Alkalmi beszéd. Irta és előadja dr. Király Péter. 4. Kunok ábrándja. (Huber Károlytól.) Hegedű kettős. Előadja Nagy László és Hetey Zoltán, zongorán kíséri Haják Károly. 5. Koldus. (Ábrányi Emiltől.) Szavalja Platsintár Endre. 6. Krasznahorka büszke vára. (gróf Andrássy Gyulánétól.) Énekli a Kereskedő ifjak dalköre. Belépti-díj nincs.

\* **Vasárnap délután 5 órakor a főiskolai oratóriumban vallásos estély lesz.**

\* **Márciusi ünnepi gyűlések.** Két nyilvános gyűlést rendez a ref. m-társaság vasárnap délután, a márciusi eszmék ösmertetése céljából. A gyűléseken mindenki megjelenhetik, aki ösmerni óhajtja a 48-as idők törekvéseit s a márciusi eszméknek a mai politikai reform-törekvésekhez való viszonyát. A gyűlések a következő helyeken tartatnak: A belső függetlenségi és 48-as körben (Csapó-utca 17.) délután fél 4 órakor. A Csapó-kerti függetlenségi és 48-as körben délután fél 3 órakor.

\* **Az embervásár áthelyezése.** Rostás István rendőrfőkapitány a következő hirdetményt adta ki: Értesitem a város lakosságát, hogy a Piac-utcaról az Árpád-térre telepített ugynevezett embervásárt a Városi Tanács 19,768—1912. számú határozatával úgy a munkaadók, mint a munkások érdekeinek minden tekintetben legmegfelelőbb és ezidő szerint ezen célra legalkalmasabb tere (a Hatvan-utca végén levő kis állomás előtt) a városi mazzaház körül elterülő tere helyezte át. Amidőn ezt tudomására hozom a város lakosságának, egyúttal értesitem, különösen a munkára váró munkásokat és a munkást kereső munkaadókat, hogy f. hó 20. napjától kezdődőleg a Hatvan-utca végén ezen célra kijelölt és fentebb említett hely kivételével a város más részében, tehát az Árpád-téren és a Piac-utcán is az áldogálást és csoportosulást akár munka, akár munkás keresés, vagy bármiféle más célból is, közbiztonsági és egyéb köztekintetektől megtiltom és figyelmeztetem a város lakosságát, hogy az ezen rendelkezésem ellen vétők az 1879. évi XL. t. c. 78. §-a alapján 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, illetve behajthatatlanság esetén ennek megfelelő 10 napig terjedhető elzárással fognak büntettni és szükség esetén karhatalom is fog ellenük használtatni. Debrecen, 1913. márc. 10. Rostás István s. k., főkapitány.

\* **Baleset hintázás közben.** Szatmári Imre 14 éves asztalos-tanonc, tegnap délután a Homokkerten egy udvarban hintazgatott. Véletlenül lendület közben lecsúszott a hinta deszkájáról és a földre zuhant. Ballabát törte. A közkórházba szállították.

\* **Utazás a vonat tetején.** Nyitrai Gyula 16 éves nyiregyházi lakos fiu, apjától 90 koronát ellopoit és megszökött. Debrecenbe jött s mivel már penze nem volt, a vonat tetején akart visszautazni. Hajduhadház állomáson azonban felfedezték a kocsit tetején és leszállították. Visszatoloncolták Nyiregyházára.

\* **A csapó-kerti függetlenségi és 48-as olvasó-kör** márc. 16-án d. u. 2 órakor saját helyiségében márciusi emlék-ünnepélyt rendez, melyen közreműködnek: dr. Juhász Nagy Sándor, dr. Csáthy Dezső, dr. Szabó Ferenc és Mocsári László. Az érdeklődőket ez uton is meghívja az elnökség.

\* **Ha a gyermek gyufát talál.** Pál Sándor balmazújvárosi gazda 4 éves fiacskája gyufát talált az utcán és azzal — ahogy a többi gyermektől látta, tüzet rakott az udvaron, a kazal alatt. A szalma vigan égett a gyerek örömeire és le is égett az apja nagy szomorúságára. A kár 400 korona.

\* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: a legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a felejthetetlen jó anya, nagyanya, testvér, sógornő, illetve áldott emlékü rokon: néhai özv. Forgács Istvánné született Szabó Eszter életének 52-ik, bus özvegyiségének 11-ik évében, 8 napi súlyos szenvedés után, 1913. március 12-én, reggel 5 órakor jobblétre szenderült. Kedves halottunk földi részeit f. hó 15-én délután 3 órakor fogjuk, Kut-utca 28-ik sz. gyászaházról, a református egyház szertartása szerint, a háznál tartandó gyászima után, a Péterfia-utcai temetőbe örök nyugalomra helyezni. Végtisztességtételére rokonaink t, ba atáinkat, valamint a bánatunkban igaz részvétellel osztókat fájós szívvel meghívjuk. Debrecen, 1913. márc. 14. Bánatosgyermek: Forgács Julianna özv. Guthy Péterné.

Ferenc, József és Gyula. Egyetlen unokája: Lacika. Testvérei: Julianna férjével Petres Mihályval és gyermekeivel, Zsuzsánna férjével Szabó Józseffel és gyermekei. Nagynénje: özv. Nagy Józsefné Kovács Julianna gyermekeivel. Valamint több közeli és távoli rokon nevében is. A temetést Fodor testvérek „Bizalom” tem. int. rendezi.

\* **Tegnap halottak.** Az állami anyakönyvi hivatalhoz a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Szabó Etelka ref. 6 hónapos, Borsó Gábor ref. 7 éves, Argyelán Gábor g. kath. 2 hónapos, Miklósi Julianna ref. 2 éves, Nagy Julianna ág. ev. 3 éves, Kozma Péter ref. 70 éves.

\* **Gyászjelentés.** Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen kedves férj, apa, nagyapa, testvér és jó rokon: néhai Kozma Péter nyug. m. kir. posta altisztnek f. hó 13-án délután 4 órakor, életének 70-ik, boldog házasságának 42-ik évében, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hűlt tetemei f. hó 15-én délután 3 órakor fognak, a református egyház szertartása szerint, Teleky-u. 47. számú házunktól, a háznál tartandó gyászima után, a Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra tételül. Mely végtisztességtételére rokonainkat és ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1913. márc. 13. Áldás és béke poraira. Bánatos neje: özv. Kozma Péterné Kmet Maria és gyermekei: Mariska özv. Ehrenfeld Zsigmondné és gyermekei, Eszter férjével Noch Gyulával, Teréz férjével Kovács Jánossal és gyermekei, Róza, Imre jegyesével Nemes Annuskával. Unokái: Ehrenfeld Géza és Zsiga, Kovács Janika és Gyuszi. Egyetlen testvére: özv. Badó Samuelné. Nevelt leánya: özv. Szabó Károlyné. Jó komája: Nagy András és családja. A temetést Gebauer Károly tem. int. rendezi.

\* **Az Apolló-mozgó** két remek ujdonsággal kedveskedik a közönségének szombaton és vasárnap. Mind a két kép 3 felvonásos sláger kép és először lesz bemutatva az országban. Az egyik címe: „Hajó a távolban”, színmű. Főszerepben Charles Kraussal, a legjobb francia színészszel. A másik egy izgalmas és látványos szociális dráma: „Trockenbach kincse”. A műsor humoros részét szintén új és humoros számok egészítik ki. Az Apolló csak új és sláger számokkal dolgozik, azért tiszták és tökéletesek a képei.

\* **A legújabb kemény és puha kalapok,** feltűnő szép nyakkendők, saját készítésű fehérművek, kitűnő minőségben Lengyel utóda, Frank Imrénél.

\* **Étkezés Penzióban.** A Központi szálloda éttermében teljes ellátással, lakás szállodában új rendszerű havi étkezéssel kombinált igen olcsó és kitűnő étkezés bármely naptól kezdhető. Márkus Jenő vendéglős.

\* **Meglepető változás van a tavaszi női divatban.** Ezen divat-ujdonságokból mesés kiállítás láthatunk az Alföldi palotában, a Rózsa Lajos-féle első rangú divat-áruház kirakatában. Félhosszu Genti kabát 24 koronától. Elegáns costum színes és fekete 30 koronától, selyem divat-kalapok 12 koronától. Mérték után rendelések 3 nap alatt készül saját műhelyemben, Rózsa Lajos féle felöltő áruház a Bikával szemben.

## Táviratok.

### Az ülészak berekesztése.

Budapest, március 14. Ugy a képviselőházban, mint a főrendiházban holnap olvassák fel azt a királyi kéziratot, mely az ülészakot berekeszti.

### A király Gödöllőn.

Budapest, március 14. A király áprili végén Gödöllőre jön. Orvosai tanácsolták neki a Gödöllői tartózkodást.

**Wlassios Lukácsról.**

Budapest, márc. 14. Wlassics Gyula, a közigazgatási bíróság elnöke, aki a főrendiház tegnapi ülésén nem vette tudomásul Lukács miniszterelnöknek a Hadik János gróf interpellációjára adott választát, így nyilatkozott:

— Azért nem vettem tudomásul a miniszterelnök választát, mert azt hittem, hogy a vád tényállását leplezetlenül felderíti. De ezt nem tette. Ezért nem vettem tudomásul. Barmely vád valóli tényállását el lehet, sőt el is kell ily esetben mondani, mert ez nincs összefüggésben a bírói eljárással.

Ez is azt mutatja, hogy Wlassics is feltételezi Lukácsról, hogy nem mer a nyilvánosság elé állani, hanem kiter és tagad vagy — nem mond igazat.

**Kordon a Ház előtt.**

Budapest, március 14. A képviselőházat holnap újra rendőri és csendőri kordon veszi körül. Tízszáz rendelkezett úgy, hogy a kiiktott ellenzékiek be ne juthassanak a parlamentbe.

## Főrendek Lukács ellen. Vlassits is támadja.

Budapest, márc. 14.

Ma délután 4 órakor tartott ismét ülést a főrendiház Jósika Samu báró elnöke alatt. Az ülés előtt is nagy izgalmat keltett, hogy a csendőrség és rendőrség szuronyosan megjelent a folyosókon és a karzaton.

Az elnök bejelentése után Prónay Dezső báró napirend előtt kért szót. Rámutat arra, hogy a főrendiház folyosóján szuronyos csendőrök és rendőrök vannak, ami házszabályellenes. A terem ajtajából mindenki meggyőződést szerezhet róla. Kérdezi az elnököt, hogy az ő intézkedésére történt-e ez? Mire való a karzaton a sok csendőr? Csak nem a diszes hölgyközönséget őrzik?

**Batthyány Zsigmond gróf:** Sőt őriznek.

**Elnök:** A tanácskozasok biztonsága felett örökölni a háznagy feladatát.

**Rudnyánszky József báró** háznagy kijelenti, hogy az ő tudta nélkül van a Házban a fegyveres erő.

**Prónay:** Tavolítsák el.

**Hadik János:** Pavlik tegnap is itt volt. Láttam.

**Prónay:** Mikor a pozsonyi országgyűlés és a pragmatika sanctiót tárgyalta, a pozsonyi várból ágyuk voltak irányítva az országgyűlésre. Most

is azért van itt a fegyveres erő, hogy befolyásolják a főrendiházat. Mitől, kitől és kik félnek? Ugy látszik, a kormány a saját bünyös lelkiismeretétől retteg és ez az oka az intézkedésnek.

**Lukács a szégyenpadon.**

Az elnök ezután jelenti, hogy Prónay Dezső báró interpellációt jelentett be a miniszterelnök tegnapi válaszára vonatkozólag.

**Prónay:** A miniszterelnök tegnapi válasza nem elégített ki senkit. Nem mondott semmit és azt is lassan mondta, sőt futás közben tolvajt kiáltott. Ismerteti a magyar bank ügyét.

Elnök felszólítja szónokot, hogy a tárgynál maradjon.

**Hadik:** Ez már mégis sok.

**Prónay:** Deesy többi vádjait ösmereteti. Lukács kitért a nyilatkozat elől. Kérde, fentartja-e a miniszterelnök itt is azt a nyilatkozatot, melyet Pekár Gyula interpellációjára tett a képviselőházban? Igaz-e, hogy a magyar bank-ügy valóli? Igaz-e, hogy Elek Pál nem vesztegetett meg állami tisztviselőket, hanem ajándékot adott a munkapártnak? Igaz-e, hogy Lukács azért járult Elek Pál rehabilitációjához, mert nem tulajdonította el a kérdéses összeget, hanem a rendelkezési alapba tette?

**Lukács László miniszterelnök:** Ne tekintse a főrendiház lekicsinylésnek, de most nem mondhat mást, mint tegnap. Nem engedheti az ügyet mellékvágyaira terelni.

**Prónay:** Ismét felhívja Lukácsot, fentartja-e a parlamentben tett nyilatkozatát. Ez nem mellékvágyra terelés; önzértes embernek igennel vagy nimmel kell felelni. **Nemosak szóval,** de tisztességes eszközökkel is lehet preperálni embereket. Máshol is fordultak elő bűnök, de ott, ahol a rendőrség védi a tolvajt, ott **mafia és camorra van.** Nem veszi tudomásul a választ. Névszerűt szavazást kér.

De a főrendiház 100 szóval 26 ellen tudomásul veszi Lukács választát.

**Szünet után.**

Szünet alatt Prónay izgatottan támadta meg Rudnyánszkyt.

— Es skandalum! Nektek is részetek van a miniszterelnök bűnében, mert **szavazataitokkal takargatjátok!**

Szünet után több apróbb javaslatot tárgyaltak le, majd rátértek az alábbi átirat tárgyalására. Moinár Viktor előadó irattárba tételét javasolja.

**Prónay Dezső** ellenindítványt tesz. A munkapárti parlament szuronyok közt alkotta meg a választójogi törvényt, mely közmegnyugvást sohasem fog kelteni. A parlament határozata törvénytelen, nem is esz részt a tárgyalásban. A feliratot elfogadja.

**Deesewffy Aurél gróf:** A törvényjavaslat rossz is, törvénytelen és mihamar módosításra szorul.

**Kemény Árpád báró:** Elfogadja a feliratot. A javaslat nem a mai társadalmat, hanem a korrupciót konzerválja. Nem sürgős a javaslat, mert a választókerületek új beosztását meg se kezdték, tehát szó se lehet a sürgősségről. Eljön az idő, mikor az alkotmány sancain kívül állók sokkal erőteljesebben fognak kopogtatni jogokért, mintsem szeretnők.

**Wlassits Gyula:** Nem elégíti ki Lukács miniszterelnök válasza, mert ellentétes a tényállással. A választójogi törvényjavaslat tárgyalásának sürgősségére nincs semmi ok. **Ily fontos javaslat tárgyalását megfontoltan és a legkomolyabb formában kell végezni.** Amúgy is sok guny és gáncs éri a főrendiházat, hogy nélkülöz minden komolyságot, de így a főrendiház pusztá formalitássá süllyed le.

Ezután a többség elfogadta az előadó javaslatát és az abauji feliratot irattárba tenni rendeli, mire Prónay 20—25 ellenzéki főrenddel kivonul és hozzáfognak a választójogi javaslat tárgyalásához, melyet Dégenfeld Pál gróf elfogadásra ajánl.

**Szapári László gróf:** A régi képvisleti rendszer elavult. Az általános választójog alapelveit megszorításokkal kikerülni nem lehet; akik az állam háztartásához hozzájárulnak, az alkotmány sancába emelendők. Ahol általános választójog van, ott nincs obstrukció és megszüntek a választási visszaélések. **Bár nekünk is olyan alacsony niveauju parlamentünk lenne, mint Németországnak.** Még konservatív szempontból is hibás a javaslat, mert a földművelőket kizárja. Különben azt is helytelení, hogy ellenzék nélkül tárgyalták le a javaslatot. Nem helyes elhelyezni oly politikát, mely szuronyokkal kénytelen védeni magát. Nem fogadja el a javaslatot.

**Podmaniczky Géza** báró azt bizonyítja, hogy a választójogi javaslat tárgyalásokat az ellenzék nem volt kizárva.

**Csernoch János hercegprímás** reméli, hogy a törvény egyelőre lecsendesíti a forrongó kedélyeket; óriási lépést előre nem lehet tenni. A földművelő nép az ország legkonzervatívabb osztálya, éppen ezért be kell vezetni az alkotmány sancába. Elfogadja a javaslatot, de kívánja, hogy a kormány novelláris uton rendezze a dogot és a földművelőket emelje az alkotmány sancába.

**Gyurácz Ferenc** ág. ev. püspök elfogadja a javaslatot. Lukács László is elfogadásra ajánlja, mire a főrendiház úgy általában, mint részleteiben vita nélkül elfogadta a javaslatot és az ülés véget ért.



# Turul-Cipők

tarthatóságuk és finom kivitelük  
által napról-napra kellendőbbek.

Leginkább ajánlható cikkeink:

Női félcipő chevreaubőrből	7.80
Női fűzős chevreaubőrből	9.50
Férfi fűzős boxbőrből	10.—
Férfi fűzős chevreaubőrből	10.50

## Turul cipőgyár r.-t.

a monarkia legnagyobb cipőgyára.

Fiókraktár: Debreczen

Piac-utca 48. szám.

208

Telefon 6-91.

Telefon 6-91.

20.000 pár heti gyártás.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

130 fiókraktár bel- és külföldön.



Uj ruha üzlet! :: **Tavaszi idényre** :: Szolid, szabott árak!

Legelegánsabb, divatos férfi-, fiu- és gyermek öltönyök, átmeneti kabátok, tavaszi felöltő különlegességek legolcsóbban

**Balázs Jenő**

férfi, fiu és gyermekruha áruházában szerezhető be Debreczen, Piac-utca 61. szám, Közgazdasági Bank mellett.

Megyei telefon 6-28. sz. 228

Mérték után megrendelt ruhák kiváló gondnal rövid idő alatt elkészítetnek. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan elintéztetnek.

Nagy Lajos hirdetési irodájából, Csapó-u. 34.



**Pénzes emberek Akik**

**háza akarnak venni**

vegyék ki a bankból a pénzüket és vegyék meg az Ajtó-utca 37. számú

két utóára nyuló hatalmas

**nagy bérházat,**

melyet most 42 ezdr koronaért is megkaphatnak és amely busásan meghozza a jövedelmet, mert a Péterfia szájában van és noha nincs üres lakás benne. Tulajdonosa e szép nagy modern ur háznak: Barba Tamás ur és neje, laknak a Sestakertben, Poroszlai-ut 48. szám alatt. 282

**!! Megérkeztek !!**

az ujjonnan berendezett üzletünkbe a friss tavaszi

**gyapjuszövetek**

úgy férfi öltönyökre, mint női costümökre. Legjobb minőség, legújabb divat és a legolcsóbb árak mellett.

**Maradékok**

amíg a készlet tart, igen olcsón a régi Kossuth-utcai üzletünkben is kaphatók.

Tisztelettel 255

**Domán és Kurz**

posztó- és gyapjuszövetüzlete PIAC-UTCA 49., a főpostával szemben.

## Meghívó.

**A Dávidházy Kálmán könyvkötészet és dobozgyártó részv. társaság**

**II-ik évi rendes közgyűlését**

1913. év március 31-ik napján d. u. 6 órakor tartja meg saját helyiségében, melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

### Tárgysorozat:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1912-ik üzleti évről.
2. Az 1912. évi zárszámadások s mérleg megállapítása.
3. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény tárgyában.
4. Igazgatósági indítvány az alapszabályok 20. 24. és 27. §-ának megváltoztatása iránt s e tárgyban határozathozatal.
5. Esetleges indítványok.

**Figyelmeztetés.** A közgyűlésen szavazati jogot azok gyakorolhatnak, akik részvényeiket a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a társaság irodájában letétbe helyezik. Ezen közgyűlés csak úgy határozatképes, ha azon legalább 8 részvényes jelenik meg, kik az alaptőke 2/3-részt képezik.

### Az igazgatóság.

#### Mérleg-számla.

**VAGYON:** Pénztár 835 K 15 f. M. kir. Postatakarék 128 K 32 f. Ingatlan 96581 K 45 f. Gépek, felszerelések 29600 K. Anyag és kézmunkák 29104 K 77 f. Adósok 50494 K 95 f. Ovadékok 4200 K. Szabadalom 3000 K. Részvényesek 26840 K. 1912. évi veszteség levonva az 1911. évi nyereség áthozatol 267 K 94 fillért, 24605 K 43 f. összesen 265390 K 07 f. **TEHER:** Alaptőke 120000 K. Tartalékalap 3000 K. Debreczeni hitelbank 96000 K. Hitelezők: áru-számlán 37842 K 44 f., folyószámlán 4000 K, átmenők 4547 K 63 f., összesen 265390 K 07 f.

#### Eredmény-számla.

**VESZTESÉG:** Felhasznált anyagok 44438 K 46 f. Munkabérek 49873 K 79 f. Üzleti költségek 26802 K 71 f. Műhely és gépbér 3700 K. Tiszti fizetések 13212 K. Adó (függő) 800 K. Leírások: gépek és felszerelések, kintlevőségek s szabadalom 3232 K 22 fillér, összesen 142059 K 18 fillér. **NYERESÉG:** Összes jövedelem a könyvkötészet, doboz- és kapszula gyártásból 117185 K 81 f. 1911. évi nyereség áthozat 267 K 94 fillér. 1912. évi veszteség 24605 K 43 f. összesen 142059 K 18 fillér.

Debreczen, 1912 december 31.

Balassa Károly,  
könyvelő.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. Megyery Pál,  
elnök.

Farkas Lehel,  
alelnök.

Dávidházy Kálmán,  
ügyvezető-igazgató.

Lévay Gyula,

Dr. Polgár Dániel,

Tóth István.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Mandel Ernő,

Szücs Kálmán,  
elnök.

Német Dezső.



## Aki bármilyen írásmunkát

írógépen, gyorsan, izlésesen és jutányos árért akar elkészíttetni, vagy aki megakar tanulni írógépen, az figyeljen ide!

A Nagy Lajos gépiró irodájában Csapó-utca 34. szám alatt mindennemű írásmunkák, ügyvéd urak részére perizatok, kérvények, szakértői vélemények, irodalmi munkák, szindarabok, magánlevelek gyorsan, jutányosan és izléses kivitelben készíttetnek el. A tegteljesebb diszkrétó! Irodai órák egész nap! **5 írógép!**

Most itt van a kedvező alkalom arra, hogy bárki megtanulhassa a gépirást!

Bárki megtanulhat írógépen a nappali órákban bármikor, vagy aki nappal el van foglalva este, az összes rendszerű írógépeken 1 hónap alatt, szükség esetén két hét alatt is. A tanítási díj mindössze 10 korona, az elfogyasztandó író, irodai és carbonpapír 60 fillér. Más egyéb költség nincs. A díj jelentkezőkor, tehát előre lefizetendő.

A tanítványok a **Yost I. Yost II.** mindegyik X-es modell, továbbá a **Remington, Adler és Smith Premier** írógépeken lesznek szakszerűen beoktatva. Akik már tudnak írógépen, azok gyakorolni járhatnak az összes írógépeken, naponként 2 órát, melynek díja: két hétre 6 korona, 1 hónapra 10 korona.

Állások és egyenlő be-  
vezetésű munkák befűtési  
állás. Vastagabb be-  
vezetésű állás.

# APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozásokra legyen szíves a felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyegyet kell mellékelni. Tudakozókat a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig látni kell.

Apró hirdetések díja előre  
fizetendő. Vidéki apró  
hirdetések díja levélje-  
gyekben is befizethető.

## Levelezés.

**Magányos**  
nő társaságát keresi in-  
telligens fiatal huszártal-  
tiszt. Ajánlatokat „barát-  
ság” jellegű főpostorstan-  
tante kér. b

**„Titoktartás”**  
címen levél van a kiadó-  
hivatalban.

**Intim**  
jellegű levél van a ki-  
adóhivatalban. b

**Titok tartás**  
jellegű levél van a ki-  
adóhivatalban. b

**„Barátság”**  
levél van főpostorstan-  
tante. 1809

## Ajánlat.

**Bérbeadó**  
Szalkai-utca 5. számú ház-  
nál egy műhely, Ispotály-  
utca 7. számú házban egy  
szép háromszobás utcai  
lakás május 1-re. Érte-  
kezhetni Dr. Ujlaki Hugó  
ügyvédnél, Piac-utca 63.  
1768

**Gyümölcsfák**  
a legjobb fajtakban kap-  
kátók a gazdasági nép-  
iskola telepén, Mikepércsi  
ut 10. 67

**Öt**  
szobás udvari lakás Kos-  
suth-utca 26. kert hasz-  
nálatlalt május 1-re vagy  
augusztus 1-re kiadó. Ér-  
tekezhetni Kardos László  
Kossuth-utcai üzletében. 64

**Király**  
kávét mégis a legjobbak  
kiváncsra vevő előtt pó-  
kölve, Debrecen, Dégen-  
feld-ter 11. 55

**Bel-**  
és külföldi rumok, teák  
valamint a legkifűnőbb  
fűszerárak a legolcsóbban  
Grósz Sándor és testvére  
fűszer nagyruhazában  
szerezhetők be Csapó-u. 7  
Telefon 385. Megrendelé-  
sek házhoz szállítva. 28

**Egymalom-u.**  
7. számú teljesen új kis  
modern ház adómentes  
kiadó vagy eladó. Cím  
Erosey Gyula főszolgabi-  
ronál Hajduszentmihály-  
Telefon 4. sz. b

**Házi**  
ebéd koszt olcsó és iz-  
letes bentékezésre kap-  
ható. Cím a kiadóhiva-  
tálban.

**Géplakatos**  
műhely vasöntővel vagy  
külön kiadó. Cséplőgépek  
eladók. Ujvárosi-utca 5.  
szám. 1766

**Simonyi-ut**  
28. szám alatti villa  
és kert

## kiadó

esetleg eladó. Érte-  
kezhetni dr. tanád  
Kardos Endre ügy-  
véd Kossuth-u. 9.  
szám alatti irodá-  
jában. 272

**Vendéglősök**  
és kénsek figyelmébe  
ajánlja Lindenfeld J. Jenő  
fűszernagykereskedő va-  
lodi szegedi édes nemes  
és róssa paprika különle-  
gességeit, valamint saját  
öröslő fűszer nagyraktá-  
rát. Nagyobb vételnél ár-  
enyedményt nyújtok. 52

**Modern**  
négy szobás utcai lak-  
kás május 1-re kiadó.  
Simontfy-utca 32. 1785

**Fancsikán**  
29 holdas birtok gazda-  
sági épületekkel felsze-  
relve eladó vagy kiadó.  
Értekezni Péterfia 71. tu-  
lajdonosnál. 1786

**Szépírást**  
tanítok biztos eredmén-  
nyel, egy hónap alatt 10  
koronáért. Czeizler, tanító,  
Bethlen-utca 21. 1794

**Nemetet**  
tanítok biztos eredmén-  
nyel felnőtteket is, mér-  
sékelt díjazás. Czeizler,  
tanító, Bethlen-utca 21.  
1795

**Új**  
kádak olcsó árban kap-  
hatók. Piac-utca 32. szám.  
1790

**Olcsó hus.**  
Marbahu elsőrendű 1'60  
fillér. — másodrendű 1'20  
fill. Gyenge borju combja  
1'80 fillér, szegye és  
karmonád 1'40 fillér He-  
vesi Jánosnál, Rákoczi-  
utca 8., a vidéki piaccal  
szembe. 1797

**Mosást**  
vasalást elvállalok, házak-  
hoz is megyek. Gólya-utca  
3. balra. 1791

**Zakarmány**  
és cukor répmagvak,  
lucerna, bukkönymag  
**Deutschnál**  
Hatvan-u. 9. 211

**Tűzifa**  
elsőrendű száraz, hasábos  
és aprított házhoz szállí-  
tással legolcsóbban „Her-  
kules” tűzifa telepen, Pe-  
renecz József-ut 10. Tele-  
fon 10—50. 1799

**Két**  
szoba, konyha, speiz má-  
jusra kiadó. Arany János  
16. alatt. 1813

**Elegánsan**  
butorozott utcai szoba ol-  
csón kiadó. Sziv-u. 8.  
1811

**Kiadó**  
három szobás, előszobás  
utcai lakás. Villany. Cso-  
konay-utca 10. 1805

**Baracklekvár**  
és vizes ugerka kapható  
Spitzernél, Simontfy-u. 5.  
Halpiac. 1804

**Díványok**  
készen kapható Nagy An-  
tal kárpitosnál, Arany Já-  
nos-u. 38. 1807

**Jó**  
tartós saját készítésű cipő-  
pót csak a Hazai cipő  
raktárba szerezhet be a  
legolcsóbban. Csapó-utca  
12. 1802

**Különbejárati**  
elegánsan butorozott szo-  
ba kiadó. Péterfia-utca 6.  
szám. 1801

**Festékes**  
hordók igen olcsón kap-  
hatók. Értekezhetni a ki-  
adóhivatalban. b

**„Meteor”**  
mozgó színház  
**Booskaytérő.**  
Telefon 9—47.  
**Ma Szombaton**

a következőkben mű-  
sor kerül bemutatásra  
Tengerész hadgyakor-  
lat, látványos term.  
felv. Szépi megvágta  
az újat, hum. Egy ur  
aki külföld a tobinél  
hum. A bálvány kin-  
ese, Amerikai dráma  
1 felv. Egy talusi sze-  
relmi kalandor, vigja-  
tók 1 felv. A könyv  
társnő, — szerzős  
dráma 1 felv. **Üldözve**  
életre halálra nagy  
megrendítő társadalmi  
dráma 2 felvonásban.  
Holnap új műsor, be-  
mutatásra kerül **Az**  
**áldozat.** Allandó ké-  
rés műsorok. Előadás  
kezdeté pont 8 órakor.

**Kiadó**  
Kossuth-u. 6. szám május  
1-től egy jelenleg is ügy-  
védi irodának haszná-  
helyiség az udvarban, to-  
vábbá egy üzlethelyiség.  
1803

## Kereslet

**Aranyat,**  
ezüstöt, zálogcsulát vesz  
Steiner Mihály, Csapó 27.  
keresztúpon. 45

**Egy**  
ügyes fiatal fűszeres se-  
géd állást keres. Cím Fa-  
ipar r.-t. 1763

**Béres**  
ápril 1-re felvétetik. —  
Ugyanottan egy kondás  
is. Tizenháromváros-utca  
28. 1713

**Joghallgató**  
kitűnő bizonyítványokkal,  
nagy gyakorlati tanítást  
(korreptíciót) vállal. Cím  
a kiadóban.

**Borseprót**  
romlotbort kifőzésre ve-  
szek. Falk kefégyárral  
szemben. 1783

**Házmester**  
kerestetik május elsejére.  
Jelentkezni Egymalom-  
utca 4. 1781

**Egy**  
kisegítő fodrász segéd  
felvétetik. Virág-u. 1.  
1765

**Ügyes**  
varró leányok felvétetnek  
Komlós divatházban, —  
Megyeház mellett. 1789

**Öcső hus.**  
Simontfy-utcai hus-  
csarnok 36. számú  
rekeszke Varga Imre  
ajánlja prima I. ren. ü  
szepességi

**borjuhus**  
2 kg.-ja 2 korona, II.  
rendű borjuhus 1 kor.  
80 fill. Pörkölt hus 1  
kor. 60 fill. — Csak s  
szepességi borjuhus  
árulok. 238

**Fűszeres**  
segéd állást keres azon-  
naira. Deutsch, Hunyadi-  
utca 14. 1783

**Házvezetőnői**  
gazdasszonyi, — esetleg  
gyermek mellé-állást  
keres, jól főző, gondossá-  
got és minden egyéb  
foglalkozást értő nemtől  
is beszélő intelligens, —  
dolgos önzve. S. B. Is-  
potály-utca 17. sz. udvar-  
ban. 1788

**Borkimérő**  
asztal jó állapotban meg-  
vételre kerestetik. — Hol  
megmondja a kiadóhiva-  
tál. 1812

**Keresek**  
Debrecen környékén egy  
jó meneteli fűszer és  
csemege kereskedést mi-  
előbbi átvételre. Naszek  
István, Poroszló, Heves-  
megye. 1806

**Jó**  
munkás csizmadia segé-  
dek felvétetnek. Eötvös-u.  
59. Takács Lajos. 1800

**Utcai**  
három szobás modern la-  
kást keresek május 1-re,  
lehetőleg kert használa-  
tal vagy parkos udvar-  
ban. Cím a kiadóban.  
1798

**Egy**  
jó munkás fodrász segéd  
azonnal felvétetik, pálya-  
udvar, Debrecen, Kele-  
men G. 1784

## Eladás.

**Automobil**  
teljesen új 18 ló erős  
eladó. Értekezhetni Faze-  
kas Imrénél, Piac-u. 77. b

**Eladó**  
a Nyilas-telep Kossuth  
Lajos-utca 34. sz. ház. Ára  
5000 korona. 1782

**Kiadó**  
vagy kiadó Szoráton egy  
nagy udvaru ház község  
alatt, tíz köbös föld ked-  
vező fizetéssel. Kétmalom  
utca 11. 1760

**Eladó**  
vagy kiadó 1710 négy-  
szögöl barna homok alj  
föld a létai-ut mellett, —  
körtészeknek való. Tuda-  
kozódní Bozay-telep Csó-  
kánál. Ugyanott kiadó la-  
kások egész udvarral.  
1787

**Mészárosoknak**  
való jégsekreány, puld,  
töke eladó. Lerántfi-utca  
13. 1796

**Magánjelenet**  
„Nem házasodom meg  
soha”, magánjelenet Irta-  
Than Gyula. Kapható la-  
pунк kiadóhivatalában  
30 fillérért. **Parasztthü-  
ség.** Népszinmű 3 felvo-  
násban. Irta: Than Gyula.  
Kapható lapunk kiadóhi-  
vatalában egy koronáért.

**Kerítésekhez**  
alkalmas mindenféle  
rövid lécek különösen  
4 láb hosszú, 1 col  
vastag és 2 col széles  
léc darabonként 4 fill-  
lérért kaphatók  
**Balog Dávid**  
fatelepen  
Miklós-u. végén.  
225



Allások einyeresere iranti pályázati kerve-  
nyeket 2 koronáért készít a  
**Nagy Lajos gépiró irodája**  
Csapó-u. 34. — Irodai órák egész nap!

## Eladó

Monostorpályiban egy circa 30-ól hosszú tel-  
jesen új állapotban lévő

## Dohányszárító pajta

mely a mai kor igényeinek megfelelőleg tel-  
jesen modernül van építve és felszerelve.  
Ugyanott I-ső rendű épületének alkal-  
mas válogatott levégtől tölgyfák kaphatók  
különbféle méretben, 3—8 méter hosszúságig.  
Érdeklődőknek személyes vagy levélbeli  
megkeresésére válaszol:

**Klobusitzky Géza**  
tulajdonos 268  
Monostorpályi. (Biharmegye.)

Megnyílt Megnyílt  
**KOMLÓS GÉZA**  
divatháza  
Piac-u. 52. Megyeház mellett.

**Női és leány**  
felöltő ujdonságok  
costümök, blusok, pon-  
gyolák remek választé-  
kban. Külön gyermek-  
ruha és felöltő osztály  
Ernyő különlegességek.

**Szolid olcsó árak!**  
**Előzékeny kiszolgálás.**  
Divatlapot ingyen és bérmentve  
küldök. 284

**Szőlősgazdák**  
és szőlőtelepítők figyelmébe!  
Aki szőlőjét újra akarja telepíteni, Aki  
szőlőoltványt akar rendelni. Aki  
gyümölcsfát, rózsafát óhajt ültetni, kérjen  
oktató diszárjegyzéket az alábbi című  
**Transylvania Szőlőtelepítő Vállalat**  
Maros-Vásárhely, 184  
Dr. Geose Dániel-utca 39. szám.